

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 5. 10. 2022

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: URK-RMS/2022/00046

Predmet podnetu: video na profile „Brat za brata“ na platforme Facebook

Dátum poskytnutia obsahu: 19. 8. 2022 o cca 17.33 hod.

Subjekt: Facebook

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. URK-RPMS/2022/00046 a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 152 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok preverenia podnetu.

T: 17. 10. 2022

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 5. 10. 2022

Podnet na preverenie č.: URK-RPMS/2022/00046 zo dňa 26. 8. 2022
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: video na profile „Brat za brata“ na platforme Facebook
Dátum poskytnutia obsahu: 19. 8. 2022 o cca 17.33 hod.
Subjekt: Facebook

Dátum: 28. 9. 2022

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „*Táto stránka je už dlhodobo pod pláštikom osláv víťazstva Červenej armády v 2. sv. vojne nekriticky oslavuje Rusko, ktoré je dnes po agresii Ukrajiny nepriateľským štátom. Najnovšie dnes odštartovali jazdu, ktorá sa totožná s nájazdmi proputinovských Nočných vlkov. Krajina, spoločnosť by sa mala, hlavne dnes, keď za hranicami oslavovaní ruskí vojaci zabíjajú nevinných ľudí, od takéhoto „historického múzea“ dištancovať a jeho aktivitu na sociálnych sieťach ukončiť.*“

Popis nahlásenia obsahu platforme: „*prepáčte, ale tejto požiadavke nerozumiem*“

Kancelária si od podávateľa vyžiadala doplnenie informácie, či predmetný obsah podávateľ nahlasoval platforme na zdieľanie obsahu podľa § 152 ods. 2.: Podávateľ uviedol:

„*žial, screenshot z komunikácie nemám. Ak je to jediná podmienka na preskúmanie podnetu urobím nové kolo nahlásení a tie vám pošlem s rovnakým podaním na dezinformačnú a prokremel'skú stránku Brat za Brata. Len natiahneme čas. Odkladám si totiž len screenshoty osobných podaní, kedy ide o nadávky a vyhrážky alebo šikanovanie, a tých mám nespočet. Tie ktoré boli aj neboli akceptované, lebo sa snažím porozumieť podivne selektívnemu prístupu platformy k nahláseniam niekedy bez akejkoľvek logiky.*“

Nakoľko však samotné podanie obsahovalo všetky potrebné informácie k identifikácii potenciálneho nelegálneho obsahu, Kancelária vykonala analýzu predmetného príspevku.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 151 ods. 2.: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

- a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

§ 151 ods. 3.: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

§ 152 ods. 2.: *Konanie vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu na platforme na zdieľanie obsahu alebo prostredníctvom obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä v elektronickej periodickej publikácii, na spravodajskom webovom portáli alebo v agentúrnom servise (ďalej len „konanie o zamedzení nelegálneho obsahu“) regulátor začne, ak po preverení podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu dospeje k záveru, že ide o potenciálne nelegálny obsah, ktorého šírením môže byť ohrozený verejný záujem alebo predstavuje značný zásah do individuálnych práv či oprávnených záujmov osoby v pôsobnosti právneho poriadku Slovenskej republiky a súčasne bol poskytovateľ obsahovej služby o existencii potenciálne nelegálneho obsahu preukázateľne informovaný prostredníctvom*

vlastných na to určených mechanizmov, a ak neexistujú, iným vhodným spôsobom a poskytovateľ obsahovej služby

§ 152 ods. 6.: *Ak regulátor nezačne konať o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa.*

Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon

§ 422d ods. 1.: *Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.*

§ 422d ods. 2.: *Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namieta, obsah zverejneného príspevku (video) na verejnej stránke „Brat za brata“ na platforme Facebook (<https://www.facebook.com/watch/?v=1691656631213807>). Podľa podávateľa uverejnením predmetného videa dochádza k oslavovaniu nepriateľského štátu (Rusko), skupinou ľudí, ktorá organizuje a propaguje aktivity (motorkárske jazdy), ktoré v minulosti organizovala skupina pod názvom Noční vlci. Podávateľ sa domnieva, že predmetné video má za cieľ propagáciu režimov potlačajúcich ľudské práva.

Podávateľ zároveň nevie doložiť, či požiadal platformu o kontrolu obsahu predmetného príspevku, tak ako to vyžaduje **§ 152 ods. 2.**

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3.:** *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

Predmetný obsah Kancelária posudzovala ďalej na základe ustanovení:

§ 151 ods. 2 písm. d) *Podanie podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu:*

Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia, alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 150 ods. 13.: *Ak sa preverením zistilo, že podnet na preverenie neobsahuje skutočnosti nasvedčujúce tomu, že mohlo dôjsť k porušeniu tohto zákona, regulátor označí podnet na preverenie za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa podnetu na preverenie.*

Pri posudzovaní predmetného obsahu platformy z hľadiska možného výskytu nelegálneho obsahu (údajné popieranie zločinov politických režimov a režimov proti ľudskosti) v zmysle **§ 151 ods. 2 písm. d) Zákona o mediálnych službách** Kancelária vychádza ďalej z ustanovení **Zákona č. 300/2005 Z. z.:**

§ 422d ods. 1.: *Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.*

§ 422d ods. 2.: *Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.*

Daný príspevok (video) je kolážou fotografií a videosekvencií z viacerých stretnutí a zhromaždení pri pomníkoch venovaných sovietskej resp. Červenej armáde, na ktorých sú účastníci zhromaždenia s vlajkami Ruskej federácie a Sovietskeho zväzu. Vo videu sa vyskytujú fotografie a videosekvencie na ktorých sa nachádzajú osoby v oblečení s logom Brat za brata. Vo videu sa vyskytujú aj historické fotografie s obdobnou tematikou.

Obrazová stopa je doplnená textom a hlasovým komentárom, pričom po obsahovej stránke vo všeobecnosti textový i hlasový komentár „motivačne“ apelujú na recipienta formou jednoduchých hesiel o hrdosti, sebauvedomení, cieľavedomosti, vytrvalosti a pod. Obrazová ani zvuková stopa videa neobsahujú prejavy, ktoré by spĺňali charakteristiky definované v **§ 422d ods. 1. a § 422d ods. 2. Zákona č. 300/2005 Z. z.**

Na základe analýzy nahláseného obsahu s ohľadom na vyššie uvedené príslušné ustanovenia konštatujeme, že predmetné video (obrazová i zvuková zložka) je možné z hľadiska obsahu vnímať ako kontroverzné. Zároveň však uvádzame, že **prezentácia symbolov daných štátnych** zriadení (vlajky Ruskej federácie a bývalého Sovietskeho zväzu), alebo zobrazované aktivity pri pamätníkoch, či prezentácia motivačných citátov **podľa nášho názoru spôsobom realizácie a intenzitou nie je možné za daných okolností vnímať ako** verejné popieranie, spochybňovanie alebo ospravedlňovanie zločinov režimu založeného na komunistickej ideológii v zmysle **§ 422d ods. 1. Zákona č. 300/2005 Z. z.**, alebo ako verejné popieranie, schvaľovanie a spochybňovanie, hrubé zľahčovanie alebo snahu o ospravedlnenie genocídy, zločinov proti mieru, zločinov proti ľudskosti alebo vojnových zločinov v zmysle **§ 422d ods. 2. Zákona č. 300/2005 Z. z.**

Ďalej s ohľadom na predmet podnetu konštatujeme, že dané video ani nijakým spôsobom nereflektuje a ani nijakým iným náznakom nespomína aktuálnu situáciu súvisiacu s vojnou na Ukrajine.

Na základe uvedených skutočností sme toho názoru, že predmetné video uverejnené na stránke „Brat za brata“ na platforme Facebook **nesplňa kvalifikačné kritériá pre nelegálny obsah** podľa ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d)**, z čoho ďalej usudzujeme, že uverejnenie daného videa

na platforme Facebook podľa nášho názoru za daných okolností **nie je v rozpore s ustanoveniami Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a Kancelária preto podnet považuje za neopodstatnený v zmysle ustanovenia § 152 ods. 6.:** *„Ak regulátor nezačne konanie o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa.“*

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že predmetný príspevok (video) publikovaný na platforme Facebook **nenapĺňa definičné znaky podľa ustanovení § 151 ods. 2. Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnet na preverenie preto navrhujeme na základe § 152 ods. 6. Zákona č. 264/2022 Z. z. **o mediálnych službách** posúdiť ako **neopodstatnený.**

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. URK-RPMS/2022/00046)

Subjekt: Facebook
Dátum poskytnutia obsahu: 19.8.2021 o 17:33
http adresa:
<https://www.facebook.com/watch/?v=1691656631213807>

Chronologický popis obrazovej stopy:

- fotografia zo zhromaždenia na Slavíne, kde dvaja účastníci kľáčia na poctu padlým vojakom, text v obraze: „*Jazda slobody 2022*“
- historická fotografiou troch vojakov so zástavou s nápisom „*Pravda víťazí*“, text v obraze: „*Srdečne Vás pozývame na jazdu slobody v termíne 25.-29. august 2022*“
- fotografia osoby s logom stránky „Brat za brata“, text v obraze: „*Skutočný priateľ si sadne k tebe, keď si na dne a úsmevom povie: „Čo je to za blbý výhľad? Pod' postavíme sa.“ Brat za brata*“
- pamätník Červenej armády a tri pochodujúce osoby v uniformách
- kladenie vencov a kvetov pri pamätníku, osoby majú oblečenie s logom „Brat za brata“
- stretnutia viacerých ľudí v interiéri, ktorý vyzerá ako spomienková miestnosť hrdinom Červenej armády, so zábermi na rôzne miesta v danom interiéri, ďalej pokračuje so záberom na znak Československej republiky na stĺpe, a záberom na fotografiu s tromi vojakmi neurčitom type vojenského vozidla, ďalej fotkou zo zhromaždenia deviatich osôb na ktorých pózujú s vlajkou – česko-slovenskou štandardou s nápisom „*Pravda zvíťazí*“
- záber na muža v uniforme ktorý stojí pri pomníku, ktorý zobrazuje tvár iného vojaka
- záber na fotografiu zo štyrmi osobami, ktoré pózujú s vlajkou – česko-slovenskou štandardou s nápisom „*Pravda zvíťazí*“
- fotografia osoby v oblečení s logom facebookovej stránky „Brat za brata“ s dieťaťom, Text v obraze: „*Sila, ktorú vlastníš je to čo oni chcú ovládať. Nedovoľ im ovládať tvoju myseľ, srdce ani dušu. Sloboda je prvý dar čo si dostal keď si prišiel na tento svet. Brat za brata.*“
- fotografia osoby v oblečení s logom facebookovej stránky „Brat a brata“, text v obraze: „*Dnešná bolesť je zajtrajšia sila. Brat za brata.*“
- fotografia dvanástich osôb, text v obraze: „*Nie vždy to je o miestach, ale vždy je to o ľuďoch. Brat za brata*“
- fotografie osôb v oblečení s logom „Brat za brata“, text v obraze: „*Nikdy nezabudnem kto stál pri mne v ťažkých časoch*“, „*Nikdy sa neboj byť iný*“
- fotografia dvoch osôb pri pamätníku, text v obraze: „*Neverím slovám, verím činom. Ľudia Vám môžu povedať čokoľvek, ale činy vám povedia všetko. Brat z brata.*“,
- fotografia zo začiatku videa zo zhromaždenia na Slavíne, kde dvaja účastníci kľáčia na poctu padlým vojakom, pokračuje záberom na zhromaždenie osôb na Slavíne, kde rôzne osoby držia v rukách ruské a slovenské zástavy, pokračuje záberom kde tri dospelé osoby a dve deti počas zhromaždenia kladú kvety k pamätníku na Slavíne, pokračuje záberom štyroch osôb, ktoré držia v rukách pred pamätníkom sovietsku zástavu s neurčitým zápisom, pokračuje záberom na dvoch účastníkov zhromaždenia, ktorí držia vlajku s ruskou trikolórou, znakom sovietskeho zväzu a nápisom 77. výročie oslobodenia, v pozadí účastník zhromaždenia drží sovietsku zástavu, pokračuje záberom na fotografie so zhromaždením na Slavíne, po ktorých nasleduje záber na pamätník v tvare gule s nápisom „*Nezabudneme*“ v štyroch jazykoch.
- historická fotografiou troch vojakov zo začiatku videa, text v obraze: „*Srdečne Vás pozývame na jazdu slobody v termíne 25.-29. august 2022*“.

Zvuková stopa: „Ak ste sami sebou budú Vás nenávidieť. Nech to len robia a Vy si robte svoju prácu. Nechajte ich stáť za svojím chrbtom. Nech sledujú ako idete. Nechajte ich hovoriť, najlepšie nahlas a zreteľne, aby aj ostatní barani počuli, čo kričia. Nevracajte sa, len sa široko usmievajte. Ich štekание nič neznamená. Bolí ich to, pretože si idete za svojím cieľom. Nenávidia Vás, pretože máte odhodlanie a charakter. Závidia Vám, pretože máte odvahu, ktorá im rozhodne chýba. Nenávidia Vás, pretože ste človek, ktorý sa nestará o túto svorku baranov. Naozaj silní ľudia nemusia vysvetľovať svoje činy a rozhodnutia. Ak ste si istý, že idete za svojimi snami a nikomu neublížujete, tak s nemusíte zastavovať pred každým hlupákom, ktorý Vám nerozumie. On má problém, nie Vy. Pravdou je, že ak vynikáte nad priemernosťou, niektorí ľudia Vás budú neustále kritizovať. Zaútočia na Vás a podkopnú Vám nohy. Budú sa modliť, aby Vám odpadla noha. Je pre nich ťažké akceptovať, že ste každý deň o krok ďalej a že oni stále stoja na mieste. Nezáleží im na tom, či ste dobrý človek. Nezaujímajú ich čo a akým smerom idete. Všetko to robia len z nenávisťi. Vedzte, že ľudia sú už takí. Nikdy ich nepotešíte. Vždy budú hovoriť, no ale to vy nezmeníte. Nech Vás nenávidia, len sa uistite, že Vaše meno vyslovujú správne. Áno, aj nás nenávidia, ale naša cesta je priama a vydláždená je pravdou a krvou našich predkov. Preto, ak chcete a nebojíte sa pravdy, tak nás príd'te podporiť na jazdu slobody, venovanú pamiatke 1. česko-slovenskému armádnemu zboru a Červenej armáde. Je to o vzdaní úcty a rešpektu týmto hrdinom. Ukážme spoločne, že to čo vybojovali si vážime a ctíme. Vážime si česť, hrdosť a najmä si vážime našu zem. Je to naša zem, a náš domov, nie niekoho iného, tak si ju vážme spoločne. Brat za brata. Do konca života.“